

VLAAMSE OVERHEID

[C – 2024/009909]

20 SEPTEMBER 2024. — Besluit van de Vlaamse Regering over de afwijkende berekeningsmethode van de referentiesituatie 2021, de vrijstelling van reductieverplichtingen en de aanwijzing van verwerkingsverantwoordelijken

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

VERSLAG AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Besluit van de Vlaamse Regering over de afwijkende berekeningsmethode van de referentiesituatie 2021, de vrijstelling van reductieverplichtingen en de aanwijzing van verwerkingsverantwoordelijken

Samenvatting

Om overeenkomstig het decreet van 26 januari 2024 over de programmatische aanpak stikstof (hierna Stikstofdecreet genoemd), de PAS-referentie 2030 te bepalen, moet eerst de referentiesituatie 2021 bepaald worden. Deze wordt overeenkomstig het Stikstofdecreet bepaald aan de hand van de gemiddelde veebezetting overeenkomstig de Mestbankaangifte voor het productiejaar 2021. Als deze gemiddelde veebezetting niet representatief is omwille van de in het Stikstofdecreet vermelde situaties (investering inzake dierplaatsen, nulbezetting, overmacht), kan de exploitant een afwijkende berekeningsmethode vragen. Dit besluit bepaalt de nadere regels voor het aanvragen en berekenen van deze afwijkende referentiesituatie en voorziet in een commissie die zal beslissen over deze aanvragen. Daarnaast bepaalt dit besluit hoe de begrenzing tot de vergunde of geacteerde aantallen moet worden uitgevoerd om de referentiesituatie te bepalen. Dit besluit voorziet ook in een lijst met diercategorieën waarvoor vastgesteld wordt dat er geen ammoniakemissiereducerende maatregelen voor zijn waardoor voor die diercategorieën een vrijstelling van de reductieverplichtingen verkregen kan worden. Ten slotte wordt waar nodig de verwerkingsverantwoordelijke bepaald in toepassing van de algemene verordening gegevensbescherming.

1 ALGEMENE TOELICHTING

Het decreet van 26 januari 2024 over de programmatische aanpak stikstof (hierna: Stikstofdecreet) hanteert het concept 'PAS-referentie 2030' als de maximale jaarhoeveelheid ammoniak die een varkens-, pluimvee- of rundveehouderij na eind 2030 nog mag uitstoten. De PAS-referentie 2030 wordt bepaald op basis van de emissietoestand van de betreffende ingedeelde inrichting of activiteit (IIOA) in 2021 ('referentiesituatie 2021'). De referentiesituatie 2021 wordt overeenkomstig artikel 5, vierde lid, van het Stikstofdecreet, bepaald door de gemiddelde veebezetting van de IIOA in kwestie, gespecificeerd per stalsysteem waarin de dieren in kwestie gehouden werden, overeenkomstig de gegevens van de Mestbankaangifte voor het productiejaar 2021, te vermenigvuldigen met de relevante ammoniakemissiefactoren en in voorkomend geval te verhogen met de leegstandspercentages die opgenomen zijn in de lijst die als bijlage 1 bij het Stikstofdecreet is gevoegd.

In het zevende lid van dat artikel 5 worden een aantal situaties omschreven waarvoor een afwijking op de berekening van de referentiesituatie 2021 gevraagd kan worden. De mogelijkheid tot afwijking wordt voorzien voor bedrijven waar de gemiddelde veebezetting in 2021 (die de referentiesituatie 2021 bepaalt en waarop vervolgens de PAS-referentie 2030 gestoeld wordt) geen goede indicator is, omdat ze hetzij in die periode omwille van een overmachtssituatie net een

lagere veebezetting hadden, hetzij omdat ze recent geïnvesteerd hadden in (extra) dierplaatsen. Wat de investeringen betreft, gaat het bijvoorbeeld niet om de normale onderhoudswerkzaamheden. Het kan gaan om het creëren van extra dierplaatsen of om investeringen die tot gevolg hebben dat tijdelijk de maximale of normale veebezetting niet aanwezig is (bijv. in 2021 de bouw van een nieuwe stal zonder stijging van het aantal dierplaatsen). In veel gevallen zal aan die investering ook een aanpassing van de vergunning gekoppeld zijn, doch in een aantal gevallen kan het ook gaan om optimalisaties binnen een bestaande vergunning. De afwijkende berekening voor de PAS referentie omwille van een investering inzake dierplaatsen kan ook toegepast worden voor bedrijven die sinds 2017 een bedrijfsovername deden. Er wordt tevens een afwijking voorzien voor de exploitaties die vergund zijn na 2021 en bijgevolg geen cijfers hebben voor de gemiddelde veebezetting van 2021.

Zoals voorzien in de delegatiebepaling aan de Vlaamse Regering in artikel 5, negende lid, 1°, 2° en 3°, bepaalt dit besluit voor de hierboven vermelde afwijkingssituaties onder welke voorwaarden de referentiesituatie 2021 als niet representatief wordt beschouwd en nadere regels voor de toepassing van een afwijkende berekeningsmethode van de referentiesituatie 2021. Indien het aantal vergunde dierplaatsen als veebezetting wordt gebruikt in de afwijkende berekeningsmethode, is de referentiesituatie 2021 gelijk aan het aantal vergunde dierplaatsen, in voorkomend geval per diercategorie vermenigvuldigd met de relevante ammoniakemissiefactor zoals opgenomen in de lijst die als bijlage 1 bij het Stikstofdecreet is gevoegd. Dit besluit bepaalt ook de wijze waarop een exploitant een vraag voor de toepassing van een afwijkende berekeningsmethode van de referentiesituatie, moet stellen en op welke wijze deze afgehandeld wordt. Het is immers steeds de exploitant die het initiatief moet nemen om gebruik te maken van de afwijkende berekening door hiervoor een aanvraag in te dienen. Als de exploitant geen aanvraag indient of deze niet verkrijgt, blijft de Mestbankaangifte van het productiejaar 2021 de referentie.

Daarnaast voorziet dit besluit ook in nadere regels voor de toepassing van artikel 5, vijfde lid van het Stikstofdecreet door nader te bepalen hoe de daar vermelde begrenzing tot de vergunde of geacteerd aantal moet worden uitgevoerd. Dezelfde methodiek is ook van toepassing wanneer op basis van dit besluit voor de afwijkende referentiesituatie een begrenzing aan de vergunde of geacteerd aantal vereist is.

Een vierde hoofdstuk van dit besluit voorziet in een lijst met diercategorieën waarvoor vastgesteld wordt dat er geen ammoniakemissiereducerende maatregelen voor zijn vastgesteld. Artikel 12, §1, 3° van het Stikstofdecreet bepaalt namelijk dat de Vlaamse Regering dergelijke lijst vaststelt waardoor ook voor die diercategorieën een vrijstelling van de reductieverplichtingen verkregen kan worden, zolang er geen ammoniakemissiereducerende maatregelen zijn vastgesteld. Dit is op heden onder andere het geval voor ander pluimvee dan kippen en voor beren.

Ten slotte wordt waar nodig de verwerkingsverantwoordelijke bepaald in uitvoering van artikel 58, §1, tweede lid van het Stikstofdecreet.

2 ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

Dit artikel verduidelijkt begrippen die in het besluit worden gebruikt. Punten 1° en 2° behoeven geen verdere toelichting. Met het derde punt wordt voor het gebruik van het zinsdeel “gemiddelde veebezetting die overeenkomt met de vergunning” in dit besluit een definitie opgenomen. Dit betreft de gemiddelde veebezetting die overeenkomt met het aantal vergunde of geacteerd dierplaatsen per diercategorie waarbij rekening wordt gehouden met het leegstandspercentage voor die diercategorie zodat een vergelijking kan worden gemaakt met het aantal

nutriëntenemissierechten waarover de landbouwer in kwestie op 1 januari 2024 beschikt. De draagwijdte van deze definitie reikt uiteraard niet verder dan voor de toepassing van dit besluit.

Artikel 2

Dit artikel bepaalt een minimumverschil dat vereist is om de keuze van een afwijkend referentiejaar te motiveren en bijgevolg om te kunnen besluiten dat de gemiddelde veebezetting van de Mestbankaangifte voor het productiejaar 2021 niet representatief is. Als de gemiddelde veebezetting of het aantal in de vergunning waar op basis van dit besluit moet worden van uitgegaan in de afwijkende situatie, minder dan 7% verschilt met de gemiddelde veebezetting aangegeven in de Mestbankaangifte voor het productiejaar 2021, moet aangenomen worden dat de gemiddelde veebezetting waar op basis van het Stikstofdecreet moet van worden uitgegaan (Mestbankaangifte productiejaar 2021) wel representatief is. Om de gemiddelde veebezetting van de Mestbankaangifte voor productiejaar 2021 te kunnen vergelijken met de gemiddelde veebezetting of het aantal in de vergunning waar op basis van dit besluit mogelijks moet worden van uitgegaan, worden beide uitgedrukt in ammoniakemissies in kg NH₃/jaar.

Wanneer gewerkt wordt met een gemiddelde veebezetting op basis van de gegevens van de Mestbankaangifte, wordt in voorkomend geval een verhoging met de overeenkomstige leegstandspercentages toegepast. Deze gemiddelde veebezetting wordt ook steeds begrensd tot de vergunde of geacteerde aantallen (zie verder).

Belangrijk is ook dat de gemiddelde veebezetting die gebruikt wordt voor de berekening van de referentiesituatie 2021 via een afwijkende methode, niet hoger mag zijn dan het aantal nutriëntenemissierechten waarover de landbouwer in kwestie op 1 januari 2024 beschikt. Deze beperking is opgenomen in het Stikstofdecreet zelf en wordt hier verduidelijkt voor de situatie waarin voor de afwijking gewerkt wordt met het aantal vergunde dierplaatsen als veebezetting. Er wordt met het derde lid van artikel 2 dus enkel beoogd om de begrenzing tot het aantal nutriëntenemissierechten op 1 januari 2024 te bevestigen. Deze bepaling voorziet niet in een toewijzing van de per diercategorie vergunde dieren aan de bedoelde nutriëntenemissierechten. Indien voor de berekening van de referentiesituatie 201 de veebezetting begrensd wordt tot het aantal nutriëntenemissierechten waarover de landbouwer/exploitant op 1 januari 2024 beschikt, dan kan hij binnen de marges van dat aantal nutriëntenemissierechten en van de vergunde dierplaatsen per diercategorie, in zijn aanvraag een overeenkomstige veebezetting voorstellen.

Artikel 3

Dit artikel bevat nadere bepalingen over onder welke voorwaarden de referentiesituatie als niet representatief kan worden beschouwd in het geval bedoeld in artikel 5, zevende lid, 1° van het Stikstofdecreet, met name voor een varkens-, pluimvee- of rundveehouderij die sinds het jaar 2017 investeringen heeft gedaan inzake dierplaatsen.

Het moet gaan om een investering inzake dierplaatsen die sinds 2017 maar voor 23 februari 2024 (datum inwerkingtreding Stikstofdecreet) gebeurd is. De investering moet maken dat de decretale referentiesituatie (Mestbankaangifte 2021) als niet representatief te beschouwen is. De investering moet dan ook betrekking hebben op de dierplaatsen voor varkens, pluimvee of rundvee.

Artikel 4

Dit artikel bepaalt voor de gevallen waarin een afwijking wordt toegestaan omwille van een investering inzake dierplaatsen, met welke gegevens gewerkt moet worden als referentiesituatie om de PAS-referentie 2030 vast te stellen in plaats van de Mestbankaangifte voor het productiejaar 2021.

Als sinds 1 januari 2017 en voor 23 februari 2024 een vergunning werd bekomen die een uitbreiding van het aantal vergunde dierplaatsen inhield, waarbij gelet op die vergunning de gemiddelde veebezetting voor het jaar 2021 zoals vermeld in de Mestbankaangifte niet representatief is, wordt

het verkrijgen van deze vergunning op zich als investering inzake dierplaatsen beschouwd onder artikel 4, 1°. In dat geval wordt uitgegaan van het aantal vergunde dierplaatsen als veebezetting.

Ook als de investering inzake dierplaatsen gebeurt op basis van een in 2016 bekomen vergunning die een uitbreiding van het aantal vergunde dierplaatsen inhield, bijv. door plaatsing van een bijkomende stal in 2021, zal als referentiesituatie uitgegaan worden van het aantal vergunde dierplaatsen als veebezetting. Dit wordt eveneens geregeld onder artikel 4, 1°. De hier bedoelde materiële investering ter uitvoering van de vergunning van 2016, moet zich situeren tussen 1 januari 2017 en 23 februari 2024. Een ander voorbeeld is dat van een in 2016 verleende vergunning voor 3 melkrobots en 180 melkkoeien in een nieuwe melkveestal waarbij de 3de robot (die het houden van de bijhorende extra melkkoeien mogelijk maakt) pas in 2021 wordt aangeschaft en in gebruik genomen. In dit voorbeeld wordt uitvoering gegeven (derde fase) aan de uitbreiding van de in 2016 vergunde dierplaatsen. In dit geval is het dus niet de vergunning op zich die beschouwd wordt als investering, maar de investering ter uitvoering van de in 2016 verleende vergunning.

Als de investering geen uitbreiding van het aantal vergunde dierplaatsen inhield wordt in principe uitgegaan van de gegevens van de Mestbankaangifte voor het productiejaar voorafgaand aan de investering of als dit meer representatief is om de gemiddelde veebezetting weer te geven van de IIOA in kwestie zoals die in 2021 zou geweest zijn rekening houdend met de investering inzake dierplaatsen, van de gegevens van de Mestbankaangifte voor het productiejaar volgend op de investering (evenwel ten laatste de gegevens van de Mestbankaangifte van 2023). Enkel als het een investering betreft inzake dierplaatsen voor varkens of rundvee door overname van een exploitatie die aan de bevoegde overheid reglementair gemeld werd, kan de exploitant werken met de meest representatieve gemiddelde veebezetting conform de Mestbankaangifte van maximaal 2 jaar voor of 3 jaar na de investering (evenwel ten laatste de gegevens van de Mestbankaangifte van 2023). De meest representatieve gemiddelde veebezetting is deze die het meest representatief is om de gemiddelde veebezetting weer te geven van de IIOA in kwestie zoals die in 2021 zou geweest zijn rekening houdend met de overname, anders gezegd de situatie die het best de gemiddelde veebezetting weergeeft die het bedrijf zou hebben gehad in 2021 mocht de overname in 2021 volledige uitwerking gehad hebben. Het is immers in deze gevallen ten gevolge van de investering dat de gemiddelde veebezetting voor het jaar 2021 op basis van de Mestbankaangifte niet representatief is voor het bedrijf voor de situatie na de investering. Het is aan de exploitant om bij het vragen van de afwijking zelf aan te geven welk van de vermelde jaren het meest representatief is qua gemiddelde veebezetting voor zijn IIOA. Een parallelle bepaling wordt opgenomen voor de situatie waarin de overname betrekking heeft op pluimvee, maar daar wordt uitgegaan van de Mestbankaangifte van het jaar na de investering. Voor varkens of rundvee is immers meer tijd nodig om aan opbouw van het aantal dieren te doen na een investering dan voor pluimvee. Als niet voldaan is aan de voorwaarden van hetzij 2°, hetzij 3°, is dus 4° van toepassing. Bijvoorbeeld wanneer de overname niet reglementair gemeld werd aan de bevoegde overheid. Als er geen bepalingen zijn die in een melding aan de bevoegde overheid voorzien, dan zijn punt 2° en 3° ook toepasbaar, vandaar de toevoeging 'in voorkomend geval'. Dit laatste kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer de exploitant een rechtspersoon is, waarbij het bedrijf niet overgenomen is door een andere rechtspersoon maar waarbij een natuurlijk persoon al de aandelen heeft overgenomen van de rechtspersoon, en waardoor er dus de facto een andere persoon de leiding van het bedrijf heeft overgenomen. Ook het overnemen van meer dan 20% van de aandelen van de rechtspersoon in kwestie, wordt als een overname beschouwd.

De situatie van 4° kan ook betrekking hebben op bijv. de volledige vervanging in 2021 van het dak van een stal waardoor er tijdelijk minder dieren gehouden werden.

Artikel 5

Dit artikel bevat nadere bepalingen over onder welke voorwaarden de referentiesituatie als niet representatief kan worden beschouwd in het geval bedoeld in artikel 5, zevende lid, 2° van het Stikstofdecreet, met name voor een varkens-, pluimvee- of rundveehouderij die vergund is na 1

januari 2022 en waarvan de gemiddelde veebezetting in 2021 voor de diersoorten rundvee, varkens en pluimvee, nul was.

Het moet gaan om een varkens-, pluimvee- of rundveehouderij die na 1 januari 2022 voor het eerst vergund werd voor die diercategorie. In die gevallen is er immers geen Mestbankaangifte voor het productiejaar 2021 mogelijk geweest voor die diercategorie. Het betreft dan geen keuze van de exploitant.

Artikel 6

Dit artikel bepaalt voor de gevallen waarin een afwijking wordt toegestaan omwille van de in het vorig artikel bedoelde nulbezetting, met welke gegevens gewerkt moet worden als referentiesituatie om de PAS-referentie 2030 vast te stellen in plaats van de Mestbankaangifte voor het productiejaar 2021. Het is niet mogelijk om voor deze categorie exploitaties een generieke referentiesituatie te bepalen die zo dicht mogelijk aansluit bij het productiejaar 2021 omdat die exploitatie gewoonweg nog niet aanwezig was in 2021. Daarom wordt voor deze categorie gewerkt met het aantal vergunde dierplaatsen als veebezetting.

Artikel 7

Dit artikel bevat nadere bepalingen over onder welke voorwaarden de referentiesituatie als niet representatief kan worden beschouwd in het geval bedoeld in artikel 5, zevende lid, 3° van het Stikstofdecreet, met name voor een varkens-, pluimvee- of rundveehouderij die geconfronteerd werd met een overmachtssituatie die een impact had op de gemiddelde veebezetting in 2021.

Een aantal zaken kunnen als overmacht aanvaard worden. Er is hoofdzakelijk naar analogie met de werkwijze van de Mestbank (kwijschelden of verminderen van boete) gewerkt om de overmachtssituaties te bepalen. Overmacht houdt steeds een van de menselijke wil onafhankelijke, plotse en onvermijdbare gebeurtenis in die men niet kan voorzien en waarvan men de gevolgen niet kon vermijden. De begrippen overmacht en uitzonderlijke omstandigheden zijn voor de toepassing van het GLB als volgt gedefinieerd in de Verordening (EU) Nr. 1306/2013 van het Europees Parlement en de Raad:

“Overmacht” en “uitzonderlijke omstandigheden” kunnen erkend worden in de volgende gevallen:

- a) de begunstigde is overleden;*
- b) de begunstigde is langdurig arbeidsongeschikt geworden;*
- c) het bedrijf is zwaar getroffen door een ernstige natuurramp;*
- d) de veehouderijgebouwen op het bedrijf zijn door een ongeluk verloren gegaan; [bv. brand]*
- e) al het vee of alle landbouwgewassen van de begunstigde of een gedeelte ervan zijn getroffen door respectievelijk een epizoötie of een plantenziekte [bv. vogelgriep, varkenspest];*
- f) het volledige bedrijf of een groot deel daarvan is onteigend, indien deze onteigening op de dag van indiening van de aanvraag niet was te voorzien.*

Voor zover relevant zijn de criteria hiervoor overgenomen in voorliggend besluit. In geval van een epizoötie gaat het bijvoorbeeld om alle bedrijven die hierdoor getroffen zijn. Dit kan bijvoorbeeld gaan over bedrijven die dieren hebben moeten ruimen, evenals bedrijven die, doordat ze gelegen waren binnen een schutskring, hun normale veebezetting niet hebben kunnen aanhouden.

Naast bovenstaande omstandigheden kan ook rekening gehouden worden met andere hier vermelde uitzonderlijke omstandigheden, zoals het overlijden/ziekte van een echtgenoot of wettelijk samenwonende partner of van een andere naaste indien deze een actieve rol speelde op het bedrijf. Het kan bijvoorbeeld gaan om een meerderjarig kind, een broer, een zus, een familielvriend enzovoort die een actieve rol speelde op het bedrijf. De term “naaste” wordt niet beperkend afgebakend en kan hier dus een ruime draagwijdte hebben. Het belangrijkste element is

dat het overlijden of de langdurige arbeidsongeschiktheid van die persoon ervoor zorgde dat de gemiddelde veebezetting in 2021 niet representatief is. Ook het overlijden of een ernstige, langdurige ziekte in 2019, 2020 of 2021 van een minderjarig kind van de exploitant, van zijn echtgenoot, echtgenote of wettelijk samenwonende partner, maakt een overmachtssituatie uit. Bij elke afwijkmogelijkheid worden de jaren 2019, 2020 en 2021 vermeld omdat er wordt van uitgegaan dat enkel een overmachtssituatie in die jaren kan maken dat de gemiddelde veebezetting in 2021 niet representatief is ten gevolge van die overmacht.

In het tweede lid wordt de mogelijkheid voorzien voor de Vlaamse minister van omgeving en natuur om bijkomende situaties, die niet opgenomen werden in het eerste lid, maar eveneens overmacht uitmaken, ook als overmachtssituatie te erkennen waardoor de referentiesituatie als niet representatief kan worden beschouwd als deze een impact hadden op de gemiddelde veebezetting in 2021. Dit na advies van de Commissie Afwijkende PAS-referentiesituatie.

Artikel 8

Dit artikel bepaalt voor de gevallen waarin een afwijking wordt toegestaan omwille van overmacht, met welke gegevens gewerkt moet worden als referentiesituatie om de PAS-referentie 2030 vast te stellen in plaats van de Mestbankaangifte voor het productiejaar 2021. Er wordt aangenomen dat als de gemiddelde veebezetting niet representatief is in 2021 door overmacht, de gemiddelde veebezetting van het jaar voorafgaand aan de overmachtssituatie wel representatief is.

Artikel 9

Dit artikel regelt de wijze waarop een exploitant een vraag voor toepassing van een afwijkende berekeningsmethode van de referentiesituatie moet stellen en op welke wijze deze afgehandeld wordt. Tegen de beslissing van de Commissie Afwijkende PAS-referentiesituatie kan de exploitant beroep instellen bij de Raad van State binnen de termijn bepaald door artikel 30, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Artikel 10

Voor de beslissing over de vermelde aanvraag tot afwijkende PAS-referentiesituatie wordt een Commissie opgericht die bestaat uit een vertegenwoordiger van de Vlaamse Landmaatschappij, een vertegenwoordiger van het Departement Omgeving, een vertegenwoordiger van het Agentschap voor Landbouw en Zeevisserij en een vertegenwoordiger van de betrokken landcommissie. De vertegenwoordiger van het Departement Omgeving fungeert als voorzitter van de Commissie. De Vlaamse minister bevoegd voor de omgeving en de natuur benoemt deze leden en hun plaatsvervangers op voorstel van de betrokken entiteiten. Dit artikel regelt de basisaspecten van de werking van deze Commissie, de minister kan nadere regels bepalen.

Artikel 11

Het is op basis van het Stikstofdecreet niet geheel duidelijk hoe de begrenzing aan de vergunde of geacteerde dieren moet geïnterpreteerd worden. Daarom wordt dit nader geregeld in dit artikel. Deze begrenzing is steeds van toepassing bij het bepalen van de referentie 2021 op de in het decreet bepaalde wijze, maar is ook van toepassing in de afwijkingsgevallen waar dit in dit besluit is voorzien. Voor de begrenzing aan het aantal dieren wordt in eerste instantie enkel rekening gehouden met de totaliteit van de dieren in de vergunning of melding voor hetzij varkens, hetzij pluimvee, hetzij rundvee. Er wordt dus als uitgangspunt bij de begrenzing geen rekening gehouden met de aantallen van de onderscheiden diercategorieën. Maar deze toepassing van de begrenzing mag er niet toe leiden dat het totaal van de ammoniakemissies van de dieren zoals op deze wijze begrensd hoger zou zijn dan het totaal van de ammoniakemissies van de vergunde of geacteerde dieren gespecificeerd per diercategorie of stalsysteem. De minister bepaalt, na ten minste het advies

van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij ingewonnen te hebben, de wijze waarop een eventuele correctie aan deze begrenzing moet worden uitgevoerd.

De draagwijdte van artikel 11 kan worden verduidelijkt aan de hand van volgend voorbeeld: In onderstaande tabel is als voorbeeld een varkensbedrijf genomen. In de linkse kolom staat de informatie uit de Mestbankaangifte voor het productiejaar 2021. Dit is per diercategorie (biggen, kraamzeugen, zeugen, andere varkens) het aantal dieren in het type stal waarin ze gehuisvest zijn. In de tweede kolom zijn deze aantallen uit de Mestbankaangifte 2021 verhoogd met de leegstandspercentages die opgenomen zijn in de lijst die als bijlage 1 bij dit decreet is gevoegd.

In de derde kolom zijn de vergunde aantallen per diercategorie opgenomen.

Mestbankaangifte 2021 (MBA 2021)	MBA 2021 verhoogd met leegstandspercentage	Vergunde aantallen
1000 biggen in AEA (V-1.5)	1100 biggen in AEA (V-1.5)	1100 biggen in AEA (V-1.5)
100 kraamzeugen in AEA (V-2.6)	110 kraamzeugen in AEA (V-2.6)	90 kraamzeugen in AEA (V-2.6)
200 zeugen in AEA (V-3.9)	220 zeugen in AEA (V-3.9)	200 zeugen in AEA (V-3.9)
1500 andere varkens in AEA (V-4.8)	1650 andere varkens in AEA (V-4.8)	1800 andere varkens in AEA (V-4.8)
<i>Totaal voor diersoort varkens</i>	3080 varkens	3190 varkens
<i>Emissies totaal diersoort varkens</i>	2915 kg NH ₃ /j	3001 kg NH ₃ /j

Uit deze tabel blijkt dat er meer kraamzeugen en zeugen aanwezig zijn in MBA 2021 (verhoogd met leegstandspercentage) dan er vergunde kraamzeugen en zeugen zijn. Anderzijds zijn er minder andere varkens in MBA 2021 (verhoogd met leegstandspercentage) dan er vergunde andere varkens zijn.

In artikel 11 is opgenomen dat de begrenzing gebeurt op de totaliteit van de dieren in de vergunning voor in dit geval de diersoort varkens. Er wordt dus als uitgangspunt bij de begrenzing geen rekening gehouden met de aantallen van de onderscheiden diercategorieën (biggen, kraamzeugen, zeugen, andere varkens).

In de voorlaatste rij (totaal voor diersoort varkens) zijn alle varkens samengeteld en is de vergelijking gemaakt tussen enerzijds MBA 2021 verhoogd met leegstandspercentage en anderzijds vergunde aantallen. Hieruit blijkt dat er geen begrenzing nodig is: het totaal aantal dieren van de diersoort varkens ligt lager dan het totaal aantal vergunde varkens.

Maar deze toepassing van de begrenzing (waarbij geen rekening wordt gehouden met de onderscheiden diercategorieën) mag er niet toe leiden dat het totaal van de ammoniakemissies van de dieren zoals op deze wijze begrensd hoger zou zijn dan het totaal van de ammoniakemissies van de vergunde dieren gespecificeerd per diercategorie of stalsysteem.

Deze toetsing is gebeurd in de laatste rij (emissies totaal diersoort varkens) van deze tabel.

De emissies van enerzijds MBA 2021 verhoogd met leegstandspercentage en anderzijds vergunde aantallen zijn berekend rekening houdend met de specifieke diercategorie en stalsysteem. Uit de vergelijking van de totale emissie in kolom 2 en 3 blijkt dat de vergunde emissies hoger zijn dan de emissies in MBA 2021 verhoogd met leegstandspercentage. Ook hier blijkt bijgevolg dat er geen begrenzing vereist is.

Artikel 12

In dit artikel worden de diercategorieën vastgesteld waarvoor geen ammoniakemissiereducerende maatregelen zijn vastgesteld. Het betreft beren en pluimvee met uitzondering van kippen (o.a. kalkoenen, parelhoenders, eenden, ganzen, duiven).

Artikel 13, 14, 15 en 16

In uitvoering van artikel 58, §1, tweede lid van het Stikstofdecreet, wordt in deze artikelen telkens de verwerkingsverantwoordelijke bepaald in toepassing van de algemene verordening gegevensbescherming.

Artikel 17

Dit artikel bepaalt dat bijgevoegd ontwerpbesluit in werking zal treden op de dag na publicatie van het besluit in het Belgisch Staatsblad. Hiermee wordt afgeweken van de algemene regel van inwerkingtreding die inhoudt dat regelgeving in werking treedt tien dagen na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad. De reden om te kiezen voor een snellere inwerkingtreding is dat dit besluit een noodzakelijke bouwsteen is voor het bepalen, in uitvoering van het Stikstofdecreet, van de referentiesituatie 2021 van elke varkens-, pluimvee- of rundveehouderij die op 23 februari 2024, datum van de inwerkingtreding van het Stikstofdecreet, vergund is en waarvoor de gemiddelde veebezetting in 2021 niet representatief was. Elk van die veehouderijen moet op de referentiesituatie de ammoniakreductiemaatregelen, opgelegd door het Stikstofdecreet, en eventuele vrijstellingen, toepassen. Op die manier kan een veehouderij zijn zogenaamde 'PAS-referentie 2030' berekenen. Dit is de maximale ammoniakemissie die op het bedrijf nog mag plaatsvinden na 31 december 2030. Het ontwerpbesluit is dus noodzakelijk voor de berekening van de PAS-referentie 2030. Ook voor de diercategorieën waarvoor geen ammoniakemissiereducerende maatregelen zijn vastgesteld, is dit besluit noodzakelijk om een vrijstelling van de reductieverplichtingen te kunnen krijgen. Die berekening van de PAS-referentie 2030 moet hoogdringend kunnen uitgevoerd worden. Zolang een bedrijf zijn PAS-referentie 2030 niet kan berekenen, kan een bedrijf geen vergunning van onbepaalde duur of zelfs geen vergunning met een looptijd na 31 december 2030 bekomen. Bovendien zal het bedrijf in die omstandigheden niet starten met de nodige investeringen ter realisatie van de PAS-referentie 2030; het zal met andere woorden nog geen uitvoering geven aan de op bedrijfsniveau geldende ammoniakreductiedoelstellingen van het Stikstofdecreet. Het besluit moet daarom zo snel als mogelijk kunnen in werking treden.

Artikel 18

Dit artikel vergt geen nadere toelichting.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR